ΕΞΠΡΕΣ
Ημερησια Οικονομικη Εφημεριδα

Εφόσον οι κυβερνητικές επιλογές για τον κλάδο επιταχυνθούν

Ετοιμος για να «τρέξει» ο ελληνικός τουρισμός

ΕΙΝΑΙ σαφές ότι ο ελληνικός τουρισμός προσπαθεί να ξεπεράσει μια παρατεταμένη περίοδο ύφεσης, που προήλθε κυρίως από τη μειωμένη ανταγωνιστικότητά του. Οι λόγοι που εξηγούν αυτή την κατάσταση είναι λίγο - πολύ γνωστοί, όπως και οι... διαγνωστικές προσπάθειες που κατά καιρούς έχουν γίνει. Σήμερα όμως το ζητούμενο δεν είναι πλέον η... διάγνωση αλλά «η συγγραφή θεραπευτικής αγωγής», δηλαδή η δρομολόγηση λύσεων. Λύσεων, οι οποίες θα διαχειρίζονται τη σημερινή κατάσταση κυρίως, όμως το μεσο-μακροπρόθεσμο μέλλον του ελληνικού τουρισμού.

Είναι σαφές ότι ο ελληνικός τουρισμός δεν θα έχει μέλλον αν προσπαθεί να πουλήσει το ίδιο προϊόν με αυτό που πωλούν σημαντικά φθηνότερα οι εκτός ευρωζώνης ανταγωνιστές μας, οι οποίοι είναι πολλοί και είναι βέβαιο ότι θα πληθύνουν ακόμη περισσότερο στο άμεσο μέλλον. Αρα, ας ξεχάσουμε τον ανταγωνισμό σε επίπεδο τιμών. Από την άλλη πλευρά, η ποιότητά μας δεν είναι ακριβώς αυτό που θα αποκαλούσε η πελατεία μας the art of living, συνεπώς το value for money, υπό τις παρούσες συνθήκες, δεν μπορεί να πάρει μεγάλες τιμές ή τουλάχιστον καλύτερες αυτών των ανταγωνιστών μας. Τι μένει λοιπόν; Μένει η αλλαγή προσανατολισμού. Επιβάλλεται η αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Ο ΣΕΤΕ, στην πρόσφατη μελέτη του «Πρόταση Σχεδίου Μάρκετινγκ για τον Ελληνικό Τουρισμό», κατέγραψε με σαφήνεια τα προϊόντα τα οποία συνδυάζουν ελκυστικότητα και ανταγωνιστικότητα και στα οποία πρέπει να επικεντρωθούμε επενδυτικά και επικοινωνιακά. Από την άλλη μεριά, καταγράψαμε τα προϊόντα με χαμηλή ελκυστικότητα και μειωμένη ανταγωνιστικότητα, των οποίων η ανάπτυξη θα πρέπει να ελεγχθεί αυστηρά και από πλευράς μάρκετινγκ θα ήταν προτιμότερο να εγκαταλειφθούν, εάν δεν καταφέρουν να διαφοροποιηθούν από το τρέχον μοντέλο.

Στην προσπάθεια για στοχευμένη διαφοροποίηση είναι προφανώς αναγκαίες οι επενδύσεις. Επενδύσεις σε υποδομές, γενικές και ειδικές, επενδύσεις σε δομές, οργανωτικές και λειτουργικές, τόσο στον δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, κυρίως όμως επενδύσεις σε θέματα κουλτούρας, πολιτισμού και παιδείας. .

Το 2002 σε σχετική μελέτη του ΣΕΤΕ, επιχειρώντας προολυμπιακά μια στοχοθέτηση για τον ελληνικό τουρισμό, σημείωνε: «Η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος μέσω ουσιαστικών τροποποιήσεων και απλούστευσης των διαδικασιών του Αναπτυξιακού Νόμου, η προσέλκυση ξένων επενδύσεων, ο διαρκής εκσυγχρονισμός όλων των τουριστικών επιχειρήσεων, η ένταση της προβολής του ελληνικού τουρισμού και μάλιστα συνδεδεμένης με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, αποτελούν τους κύριους άξονες στρατηγικής για την επίτευξη αυτών των στόχων». Τι από όλα αυτά έγινε άραγε; Ουσιαστικές τροποποιήσεις στον Αναπτυξιακό έγιναν –με καθυστέρηση– τον Νοέμβριο του 2004, πλην όμως μέχρι τέλους Μαρτίου 2005 δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατή η ενεργοποίησή τους. Τα κονδύλια δεν επαρκούν και τα χρονικά περιθώρια δεν θα επιτρέψουν τον εκσυγχρονισμό παρά μόνο ενός μικρού μέρους των τουριστικών επιχειρήσεων. Η προβολή του ελληνικού τουρισμού είναι έντονη σε σχέση με προηγούμενα χρόνια, και αυτό είναι πολύ θετικό. Δεν έγινε όμως προηγουμένως έρευνα και δεν τέθηκαν σαφείς στόχοι ανά αγορά, γεγονός που μοιραία θα οδηγήσει σε μειωμένη αποτελεσματικότητα και απόδοση των χρημάτων που επενδύθηκαν.

*Του Σταύρου Ανδρεάδη**

Γνωρίζουμε και αποδεχόμαστε όλοι ότι για τη διαφοροποίηση του ελληνικού τουρισμού είναι αναγκαίες μεταξύ άλλων επενδύσεις σε γήπεδα γκολφ και μαρίνες. Ο Αναπτυξιακός Νόμος προβλέπει σε γενικές γραμμές ικανοποιητικές ενισχύσεις για τέτοιου είδους επενδύσεις. Ομως, το όλο θεσμικό πλαίσιο λειτουργεί σαν σιωπηρό αντικίνητρο. Είναι σαφές ότι οι αρμοδιότητες αυτές ξεφεύγουν από τα όρια ευθύνης του υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης. Επίσης, εκτός βασικής αρμοδιότητας είναι και τα θέματα των πολεοδομικών εκκρεμοτήτων, του αιγιαλού, της απόσυρσης παλαιών μονάδων και το χωροταξικό σχέδιο. Η έως σήμερα πρακτική συναρμοδίων υπουργείων, τα οποία έχουν τον κύριο λόγο σε όλα τα παραπάνω, δεν μας κάνει καθόλου αισιόδοξους για θετικές εξελίξεις στο θέμα των τουριστικών επενδύσεων. Η συνέχεια μιας τέτοιας νοοτροπίας θα έχει ως αποτέλεσμα τον επενδυτικό μαρασμό, την αποεπένδυση του τουριστικού τομέα και θα είναι η κύρια αιτία για την στασιμότητα της τουριστικής μας οικονομίας.

Οσο σημαντικές είναι οι επενδύσεις σε υποδομές, άλλο τόσο σημαντικές είναι οι επενδύσεις σε οργανωτικές και λειτουργικές δομές.

Σε ό,τι αφορά τον δημόσιο τομέα, η οργάνωσή του πρέπει να ξεφύγει από τη στενή γραφειοκρατική προσέγγιση και τα δύσκαμπτα οργανογράμματα, ώστε να προσαρμοστεί στις ανάγκες της αγοράς. Ομως, ένα χρόνο μετά την ανάληψη εξουσίας από την Νέα Δημοκρατία, λίγα μόνο βήματα έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση.

Σημαντικότερο όλων όμως είναι η απόκτηση και συνείδηση μιας τουριστικής κουλτούρας σε συνολικό κυβερνητικό επίπεδο. Χωρίς αυτό, οι οποιεσδήποτε καλές προθέσεις, που αναμφισβήτητα υπάρχουν, δεν θα μπορέσουν να αποδώσουν ουσιαστικό έργο. Ο πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής το έχει τονίσει επανειλημμένως στα συνέδρια και στις γενικές συνελεύσεις του ΣΕΤΕ και αυτό αναμένεται να κάνει με την ομιλία του κατά την εφετινή 13η Τακτική Γενική Συνέλευση που θα γίνει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, τη Δευτέρα, 11 Απριλίου 2005. Αυτό που μένει και αυτό που σπάμε από τον πρωθυπουργό είναι η επιτάχυνση αυτής της κυβερνητικής επιλογής.

** Ο κ. Σταύρος Ανδρεάδης είναι πρόεδρος του ΣΕΤΕ*

Κυριακή 3 Απριλίου 2005